

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1282/23-T

Název	Lesní mateřská škola Zahradka, z. s.
Sídlo	Dolní Bašta 267, 742 66 Štramberk
E-mail	lms.zahradka@gmail.com
IČO	04642155
Identifikátor	691015481
Právní forma	spolek
Zastupující	Mgr. Lenka Beinsteinová
Zřizovatel	Mgr. Kamila Polehlová
Místo inspekční činnosti	Dolní Bašta 267, 742 66 Štramberk
Inspekční činnost na místě	22. 5. 2023 – 23. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Inspekční činnost se provádí podle § 174 odst. 7 školského zákona na základě žádosti.

Charakteristika

Lesní mateřská škola Zahrádka z. s. (dále „škola“), vykonává činnost jednotřídní mateřské školy s celodenním provozem a výdejny lesní mateřské školy od 1. září 2022. K termínu inspekční činnosti bylo ve škole zapsáno 17 dětí, z toho jedno dítě bylo individuálně vzdělávané. Povinnou předškolní docházku plnilo devět dětí. Školní vzdělávací program je realizován při celodenním pobytu v přírodě.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání má jasně stanovenou vizi inspirovanou lesní, waldorfskou a intuitivní pedagogikou, jeho zpracování však vykazovalo formální nedostatky. Nebyly v něm uvedeny dílčí cíle ani očekávané výstupy jednotlivých integrovaných bloků pro plánování a realizaci promyšlené plnohodnotné vzdělávací nabídky.

Ředitelka školy poskytuje metodickou podporu ostatním zaměstnancům. Vzdělávací proces zajišťují celkem dvě pedagogické pracovnice a chůva. Ze záznamů jednání pedagogické rady vyplývá, že projednává důležité dokumenty školy, organizaci akcí, chodu školy a zejména pedagogické otázky. Ředitelka je denně v kontaktu se všemi zaměstnanci, a proto neprovádí hospitační činnost. Průběžně tak společně probírají své postupy a závěry pedagogických procesů. Vedení školy velmi efektivně rozvíjí partnerské vztahy s rodiči, kteří jsou členy spolku zřizujícího mateřskou školu a podle svých možností se zapojují do akcí i vzdělávání dětí, spolupodílí se na organizaci chodu školy. Pedagogové s nimi individuálně debatují poznatky o dětech a v případě potřeby společně hledají další možnosti podpory jejich rozvoje.

Škola využívá ke své činnosti areál, jehož vlastníkem je zřizovatel školy. Disponuje rozlehlou zahradou ve svahu, v těsné blízkosti lesa. Prostředí umožňuje vzdělávání dětí venku po celý školní rok a při jakémkoliv počasí. Vybudovaná základna nabízí dětem hygienické zázemí s tekoucí vodou, místo k posezení, didaktické pomůcky, matrace na odpolední odpočinek, šatnu, kamna s ohrádkou a kvalitně vybavenou výdejnu stravy. Na zahradě děti využívají venkovní kuchyňku, skluzavku, teepee a záhon pro pěstování zeleniny a bylinek. Zahrada nebyla v době inspekční činnosti řádně udržovaná (neposečená tráva, výskyt pořezaných větví), z tohoto důvodu zde děti měly omezený pohyb. Prostory zahrady postrádají pestřejší nabídku herních prvků, což nevytváří vhodné podmínky pro její smysluplné využití i spontánní volnou hru dětí.

Stravování dětí je zajištěno provozovatelem stravovacích služeb formou dovozu hlavního jídla a odpolední svačiny, což je vzhledem k charakteru školy a jejím podmínkám nejvhodnější způsob. Dopolední přesnídávka je zajišťována rodiči, děti jsou vybaveny termoskou s pitím, kterou si mohou v průběhu dne doplnit.

Pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí škola nastavila jasná pravidla i postup při řešení krizových situací. Děti jsou přiměřeně poučovány o protiúrazové prevenci při vzdělávacích činnostech, což se odrazilo v nízké míře jejich úrazovosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

K předávání dětí od zákonných zástupců učitelkám docházelo ve stanoveném časovém intervalu a na sjednaném místě mimo areál školy. V tuto dobu docházelo k navázání kontaktu učitelkou jak s dítětem, tak jeho rodiči a vzájemnému sdělování si informací. Denní

režim vzdělávacích aktivit má své neměnné činnosti, vyplývající z filozofie školy. Děti tak získávají pocit bezpečí a předvídatelnosti v časovém harmonogramu. Cestou do zázemí školy se konal každodenní ranní rituál, ve kterém se děti vítaly, prováděly rytmické pohybové činnosti a zpívaly písně spojené s tématem týdne.

Dopolední svačina, kterou si děti přinášejí z domova, se realizuje již na pozemku školy v teepee. V průběhu přesunu ze zázemí do lesa byly děti průběžně a řádně poučovány o dodržování pravidel správného chování v přírodě. Zdoláváním přírodních překážek venku za každého počasí dochází ke zvyšování fyzické kondice dětí a jejich otužování.

V celodenních aktivitách převažovala spontánní hra dětí, pedagogicky zacílené činnosti a záměrné aktivity nebyly adekvátně využity. Děti dokázaly využít prostředí lesa i zahrady školy k tematickým volným hrám, v malých skupinách se jim ojediněle dařilo rozdělit si role a spolupracovat. Většina dětí si však hrála spíše individuálně, nebyly motivovány k zapojení do hry ostatních dětí. Touha dětí poznávat přírodu nebyla v dostatečné míře podporována vhodnými pomůckami. K pozorování života hmyzu měly k dispozici lupy v omezeném množství. Škola je vybavena přehledným názorným obrázkovým materiálem, ve kterém děti samostatně vyhledávají pozorovaný hmyz nebo rostliny. Nabídka řízených činností byla velmi omezená, jejím zásadním nedostatkem byla absence stanovení vzdělávacích cílů. Aktivity byly voleny spíše nahodile, bez promyšlení konkrétního vlivu na podporu rozvoje dětí. Tyto činnosti byly zaměřeny na rozvoj fantazie s využitím přírodních materiálů nebo environmentálního vzdělávání. Inspekční tým zaznamenal také aktivitu určenou pro děti v posledním roce před nástupem do základního vzdělávání, její míra náročnosti však byla pro tuto věkovou kategorii velmi podhodnocena. Děti tak nebyly podněcovány k přemýšlení a vyvozování závěrů.

V průběhu celého dne nebyly vytvářeny dostatečné podněty pro vzájemnou komunikaci dětí mezi sebou i s dospělými. Dětem nebyly nabízeny kooperativní činnosti, které by je vedly k nutnosti se dohodnout a respektovat druhé. Při svých činnostech nebyly děti chváleny, nebyla jim poskytována efektivní zpětná vazba na jejich úspěchy, případné neúspěchy nebo problémové chování. Opakující se konfliktní situace nebyly řešeny adekvátně, často docházelo ke gradaci problému než k jeho vyřešení.

Při stolování bylo patrné, že děti nemají upevněné kulturní návyky, nedocházelo např. ke korekci nesprávného držení jídelního příboru.

Po obědě děti odpočívaly, a těm s menší potřebou spánku byly po krátké relaxaci nabízeny klidové aktivity. Dopolední činnosti jsou mimo jiné zaměřeny na dlouhodobé tvořivé projekty v podobě např. tkání, šití, filcování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školou nastavený evaluační systém není funkční. Učitelky sice pravidelně vyhodnocují aktuální témata integrovaných bloků, nicméně chybějící stanovení vzdělávacích cílů a očekávaných výstupů neumožňuje hodnocení jejich průběžného naplňování.

Děti se orientovaly v prostředí školy a jeho bezprostředním okolí, dodržovaly dohodnutá pravidla. Uměly zacházet s předměty denní potřeby, drobnými nástroji, výtvarnými i pracovními pomůckami a přírodními materiály. Starší děti se dokázaly na určitou dobu soustředit a dokončit zadaný úkol.

Děti měly osvojeny sebeobslužné návyky, které uplatňovaly při oblékání a hygieně. Škola respektuje individuální potřebu relaxace a odpočinku dětí všech věkových kategorií.

Pro rozvoj sociálních a osobnostních kompetencí pedagogové plně nevyužívali výchovně vzdělávací strategie, které by pomáhaly dětem vytvářet pozitivní vztahy a učily se vzájemně spolupracovat, respektovat druhé, vyjednávat, přijímat i uzavírat kompromisy, rozvíjet pocit sounáležitosti se skupinou.

U individuálně vzdělávaného dítěte došlo v určeném termínu k ověření úrovně osvojování si očekávaných výstupů při jeho účasti vzdělávání ve škole.

Škola má nastaven promyšlený systém sledování pokroků jednotlivých dětí. Díky průběžnému provádění pedagogické diagnostiky se škole daří identifikovat u dětí nerovnoměrnosti vývoje, se kterými dále pracuje. Pro jejich maximální podporu je žádoucí pracovat s větší diferenciací náročnosti připravených činností během vzdělávání. Dětem je v průběhu docházky do školy vedeno portfolio, které dokládá jeho vývoj.

Komunikace pozorovaná mezi rodiči dětí a pedagogy byla během inspekční činnosti vstřícná a otevřená. Informace o dětech podávají učitelky zákonným zástupcům při každodenním setkávání nebo na plánovaných konzultačních dnech. Spolupráce s rodiči se prohlubuje i formou jejich podpory vzdělávání dětí při exkurzích, přednáškách.

Závěry

Silné stránky

- Otevřená, partnerská a pozitivně laděná vzájemná interakce mezi učitelkami a zákonnými zástupci dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Absence vzdělávacích cílů u nabízených činností omezuje efektivní zhodnocení vzdělávacího procesu.
- Nastavený systém pedagogického řízení školy redukuje vytváření kvalitní vzdělávací nabídky.
- Neposkytování zpětné vazby učitelkami dětem, absence sebehodnocení a vzájemného hodnocení nepodporuje zvyšování vnitřní motivace k učení u dětí.
- Neudržovaná zahrada školy neumožňuje její plnohodnotné využití dětmi.
- Děti nemají zautomatizovány některé ze základních sebeobslužných činností.
- Nízká míra vzájemné komunikace mezi učitelkami a dětmi, jen ojedinělé zařazování záměrných kooperativních činností a nevhodné řešení konfliktních situací nevytváří vhodné předpoklady pro podporu rozvoje prosociálních dovedností.

Doporučení pro zlepšení činností školy

- Doplnit plánované integrované bloky o dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy, ke kterým budou děti cíleně vedeny v souladu s rozvojem jejich potenciálu.
- Zanalyzovat a nastavit efektivní pedagogické řízení školy.
- Poskytovat dětem větší míru zpětné vazby, postupně zavádět sebehodnocení i vzájemné hodnocení dětmi.
- Zaměřit se na větší diferenciaci vzdělávací nabídky vzhledem k dovednostem, znalostem a schopnostem dětí.
- Řešit problémové chování dětí profesionálně a s rozvahou.

- Pečovat o zahradu soustavně tak, aby nebránila dětským herním aktivitám. Dovybavit zahradu dalšími herními prvky.
- Vést děti ke správnému stolování (držení příboru).
- Zařazovat více kooperativních činností pro možný rozvoj spolupráce dětí.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplný výpis ze spolkového rejstříku, vedeného Krajským soudem v Ostravě ze dne 25. 8. 2022
2. Jmenovací dekret ředitelky Lesní mateřské školy Zahrádka z. s. ze dne 5. 5. 2022
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „V náručí maminky Země“ platný od 1. 9. 2022
4. Třídní kniha vedená ve školním roce 2022/2023
5. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí (vzorek)
6. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
7. Záписы z pedagogických rad ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Personální dokumentace a rozpisy přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků školy
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických ve školním roce 2022/2023, získané certifikáty
10. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí pro školní rok 2022/2023 (vzorek)
11. Smlouva o zajištění dodávky obědů platná ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský

inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.